

Notat

4. december 2015
J.nr. 15-2366409

Person og Pension
khk

Børnecheck til vandrende arbejdstagere 2008-2013

I det følgende beskrives udviklingen i udbetalt børnecheck til danske og udenlandske statsborgere, herunder omfanget af udbetalinger til børn bosat uden for Danmark.¹ Der er som udgangspunkt opdelt efter modtagerens statsborgerskab, hvilket typisk er barnets mor, uanset om en eventuel ægtefælle har et andet statsborgerskab.

For langt størstedelen af udbetalingerne gælder, at både modtager og børn er bosat i Danmark. Der sker dog også udbetalinger til børn bosat uden for Danmark. Her er tendenserne:

- Der udbetales ca. 200 mio. kr. for børn bosat i udlandet, heraf ca. halvdelen til danske statsborgere.
- Udbetalinger til udenlandske statsborgere for børn bosat i udlandet steg i perioden 2008 til 2011 fra ca. 60 til ca. 100 mio. kr. (2013-niveau).
- I 2012 var udbetalingerne på niveau med 2011.
- Fra 2012 til 2013 var der tale om et mindre fald i udbetalingerne til borgere med børn bosat i udlandet, herunder borgere i EU-10.

Betragtes det samlede antal modtagere (inkl. herboende), har der været følgende tendenser:

- Fra 2008 til 2013 er antallet af modtagere med udenlandsk statsborgerskab steget fra ca. 54.000 til ca. 68.000 personer.
- Modtagere fra EU-10 (Østeuropa)² har stået for den største stigning, både absolut og relativt.
- Fra 2012 til 2013 fortsættes denne tendens, dvs. flere modtagere med udenlandsk statsborgerskab. Set i forhold til det samlede antal udenlandske statsborgere i Danmark er andelen dog konstant.

1. Udviklingen i antal modtagere af børnecheck generelt

Børnechecken udbetales til en af barnets forældre. Som udgangspunkt er det barnets mor, der er modtageren.

¹ Denne analyse er en opdatering af en tilsvarende analyse vedrørende 2008-2012 i notatet *Fakta om vandrende arbejdstageres ret til børnecheck*, Skatteministeriet 18. februar 2014, jf. EEU alm. del bilag 286 (2013-14) og SOU alm. del bilag 140 (2013-14). Der henvises til dette notat for en gennemgang af de relevante regler for udbetaling af børne- og ungeydelse.

² EU-10 omfatter Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

I 2013 blev der udbetalt i alt ca. 14,5 mia. kr. i børnecheck, hvoraf udenlandske statsborgere modtog ca. 1,5 mia. kr., *jf. tabel 1*, svarende til godt 10 pct. af de samlede udbetalinger. Det er en stigning fra 2008 på ca. 160 mio. kr. (2013-niveau), selvom de samlede udbetalinger i perioden er faldet, bl.a. som følge af mindre regulering af ydelsen i perioden 2011-13. Stigningen i udbetalingen til udenlandske statsborgere skal dog ses i lyset af, at antallet af udenlandske statsborgere i Danmark er steget.

Langt hovedparten af de udenlandske modtagere er personer, der har været i Danmark gennem flere år og er skattepligtige til Danmark. Det skønnes, at ca. 40 pct. er gift eller samlevende med en dansk statsborger.

Tabel 1. Udbetalt børnecheck

Mio. kr. (2013-niveau)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU/EØS i alt	430	500	510	540	550	560
- som andel af alle modtagere (pct.)	2,8	3,2	3,2	3,5	3,7	3,9
EU-10	120	170	170	200	220	240
- Som andel af alle modtagere (pct.)	0,8	1,1	1,1	1,3	1,5	1,7
3. lande	920	940	950	930	940	950
- Som andel af alle modtagere (pct.)	6,0	6,0	6,1	6,1	6,3	6,6
Danske modtagere	14.090	14.320	14.240	13.800	13.470	12.990
Udenlandske modtagere	1.350	1.440	1.460	1.470	1.490	1.510
Alle modtagere	15.440	15.760	15.700	15.270	14.960	14.500

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen

I 2013 var der ca. 687.000 modtagere af børnechecken, hvoraf den altovervejende del var danske statsborgere, *jf. tabel 2*. Der blev udbetalt børnecheck til ca. 68.000 udenlandske statsborgere, svarende til ca. 10 pct. af det samlede antal modtagere.

Tabel 2. Antal modtagere af børnecheck fordelt på statsborgerskab

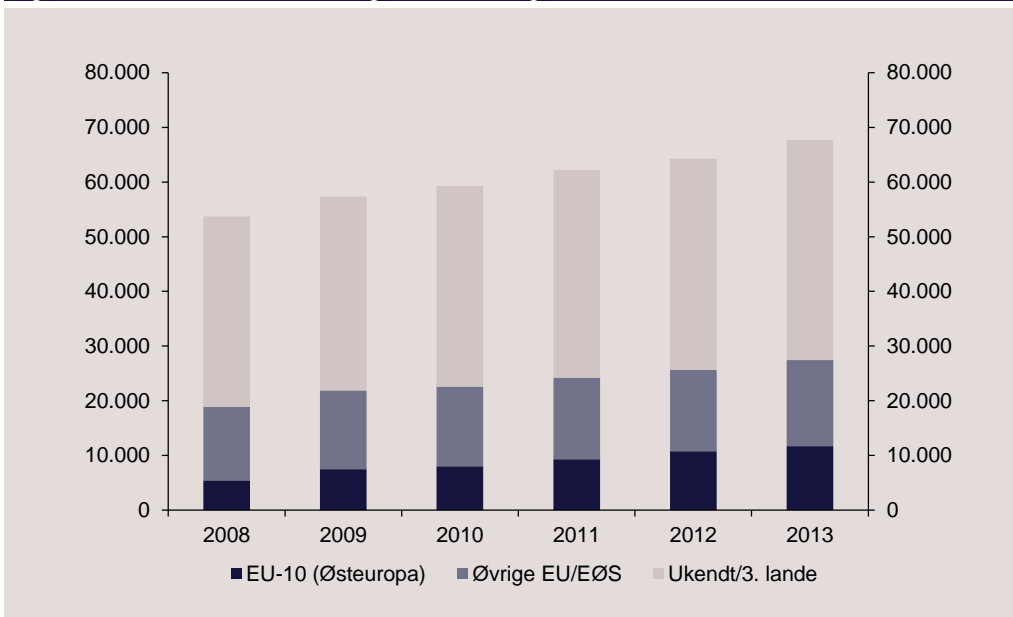
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
EU/EØS i alt	18.900	21.900	22.600	24.200	25.600	27.400
- som andel af alle modtagere (pct.)	2,7	3,1	3,2	3,5	3,7	4,0
EU-10	5.400	7.500	8.000	9.300	10.800	11.700
- Som andel af alle modtagere (pct.)	0,8	1,1	1,1	1,3	1,6	1,7
3. lande	34.900	35.500	36.700	38.000	38.600	40.300
- Som andel af alle modtagere (pct.)	5,0	5,1	5,2	5,4	5,6	5,9
Danske modtagere	642.300	642.500	641.000	636.500	629.500	619.700
Udenlandske modtagere	53.700	57.400	59.300	62.200	64.300	67.700
Alle modtagere	696.000	699.900	700.300	698.700	693.700	687.400

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen

Siden 2008 er antallet af danske ydelsesmodtagere faldet med ca. 23.000 personer, mens antallet af modtagere med udenlandsk statsborgerskab er steget med ca. 14.000. Stigningen i udenlandske modtagere gælder både modtagere fra EU-10, det øvrige EU/EØS samt fra 3. lande, *jf. figur 1*. Modtagere fra EU-10 står for den største stigning, både relativt og målt i antal modtagere.

Figur 1. Antal udenlandske statsborgere, der modtager børnecheck

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen

Størstedelen af de udenlandske statsborgere, der modtager børnecheck, er bosat i Danmark. Set i forhold til det samlede antal udenlandske statsborgere bosat i Danmark, udgør modtagerne ca. 16-16,5 pct. i perioden, *jf. tabel 3*.

Der udbetales endvidere børnecheck til udenlandske statsborgere bosat uden for Danmark. Således skønnes ca. 3.650 udenlandske statsborgere bosat uden for Danmark i 2013 at modtage børnecheck. Set i forhold til antallet af udenlandske statsborgere, der er bosat i udlandet men beskæftiget i Danmark, svarer det til ca. 4,4 pct. Andelen har været forholdsvis stabil siden 2011.

Tabel 3. Udenlandske statsborgere og modtagere af børnecheck

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Bopæl i Danmark</i>						
Antal udenlandske statsborgere	320.200	329.900	346.000	358.900	374.700	397.300
Heraf modtagere af børnecheck	51.750	54.350	56.400	58.750	60.850	64.050
Andel (pct.)	16,2	16,5	16,3	16,4	16,2	16,1
<i>Ikke bopæl i Danmark</i>						
Antal beskæftigede i Danmark (pendlere)	77.000	60.100	54.800	71.000	77.600	82.000
Heraf modtagere af børnecheck	1.950	3.050	2.900	3.450	3.450	3.650
Andel (pct.)	2,6	5,1	5,3	4,8	4,5	4,4

Anm: Der er et databrud i pendlerstatistikken for udenlandske statsborgere, så data fra før 2011 ikke uden videre kan sammenlignes med efterfølgende år.

Kilde: Danmarks Statistik (antal udenlandske statsborgere), Jobindsats.dk (udenlandske statsborgere med beskæftigelse i Danmark, bosat uden for Danmark) samt egne lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen.

2. Udbetalinger til børn bosat uden for Danmark

I nogle situationer udbetales der børnecheck til personer, selv om børnene ikke er bosat i Danmark. Det er fx tilfældet, hvis en forælder fra et EU/EØS-land har beskæftigelse i Danmark, mens barnet har bopæl i et andet EU/EØS-land. Det gælder, uanset om forælderen har bopæl i Danmark eller ej.³

Det skønnes, at der udbetales knap 200 mio. kr. i børnecheck til børn bosat uden for Danmark, heraf ca. halvdelen til danske statsborgere, *jf. tabel 4*.

I de tilfælde, hvor forælderen har bopæl i Danmark, skønnes det med stor usikkerhed, at EU/EØS-borgere i 2013 modtog ca. 35 mio. kr. i børnecheck til børn bosat uden for Danmark.

Hertil kommer EU/EØS-borgere med bopæl uden for Danmark, der skønnes at modtage ca. 55 mio. kr. i børnecheck. "Vandrende arbejdstagere" vil typisk tilhøre denne gruppe. Med "vandrende arbejdstagere" menes personer, der i kortere eller længere perioder er beskæftiget i Danmark, og som fortsat har bopæl og familie i et andet EU-land.

Samlet skønnes det, at statsborgere fra EU/EØS – både dem, der bor i Danmark, og dem, der har bopæl uden for Danmark – får udbetalt knap 90 mio. kr. til børn med bopæl uden for Danmark, svarende til 0,6 pct. af det samlede udbetalte beløb. Det er en stigning fra 2008 på ca. 30 mio. kr. (2013-niveau). Fra 2012 til 2013 er der tale om et mindre fald.

³ I tabellerne 1 og 2 er medregnet udbetaling til børn bosat uden for Danmark.

Tabel 4. Udbetalt børnecheck til børn bosat uden for Danmark, fordelt efter modtagerens statsborgerskab

Mio. kr. (2013-niveau)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Fuldt skattepligtige i Danmark (modtager som udgangspunkt bosat i Danmark)</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	48	44	44	44	48	44
EU-10 (Østeuropa)	16	22	22	26	32	32
Øvrige EU/EØS	2	2	2	2	2	2
3. lande/uoplyst ¹	4	4	4	4	4	4
I alt, modtager bosat i Danmark	70	74	70	76	84	82
<i>Begrænset skattepligtige i Danmark (modtager som udgangspunkt bosat uden for, men beskæftiget i Danmark)</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	42	52	54	56	56	52
EU-10 (Østeuropa)	18	34	28	32	34	30
Øvrige EU/EØS	20	26	26	30	24	24
3. lande/uoplyst ¹	2	4	2	6	4	2
I alt, modtager bosat uden for Danmark	80	116	110	124	118	108
<i>Alle</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	90	98	98	102	104	96
EU-10 (Østeuropa)	36	58	48	58	66	62
Øvrige EU/EØS	20	28	28	30	26	26
3. lande/uoplyst ¹	4	6	8	10	8	6
I alt	150	188	182	200	202	190

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

- For udlændinge fra 3. lande gælder, at barnet skal opholde sig i Danmark for at være berettiget til ydelsen. Udbetaling af børnecheck vedrører 4. kvartal i året, mens opgørelsen af bopæl og skattepligtsforhold er status pr. 31. december. Der kan være tilfælde, hvor et barn opfylder betingelsen for at få børnecheck i starten af 4. kvartal, men som siden er flyttet til et 3. land. Disse vil i opgørelsen indgå som udbetaling til et 3. land/uoplyst.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen

Antallet af udenlandske statsborgere, der modtog ydelse til børn bosat uden for Danmark, er steget fra ca. 2.700 i 2008 til ca. 5.100 i 2013, *jf. tabel 5 og figur 2*. Af den samlede stigning på ca. 2.400 modtagere udgør ca. 1.300 modtagere fra EU-10 og ca. 900 modtagere fra det øvrige EU/EØS.

Tabel 5. Antal modtagere, der modtager børnecheck til børn bosat uden for Danmark, fordelt efter modtagerens statsborgerskab

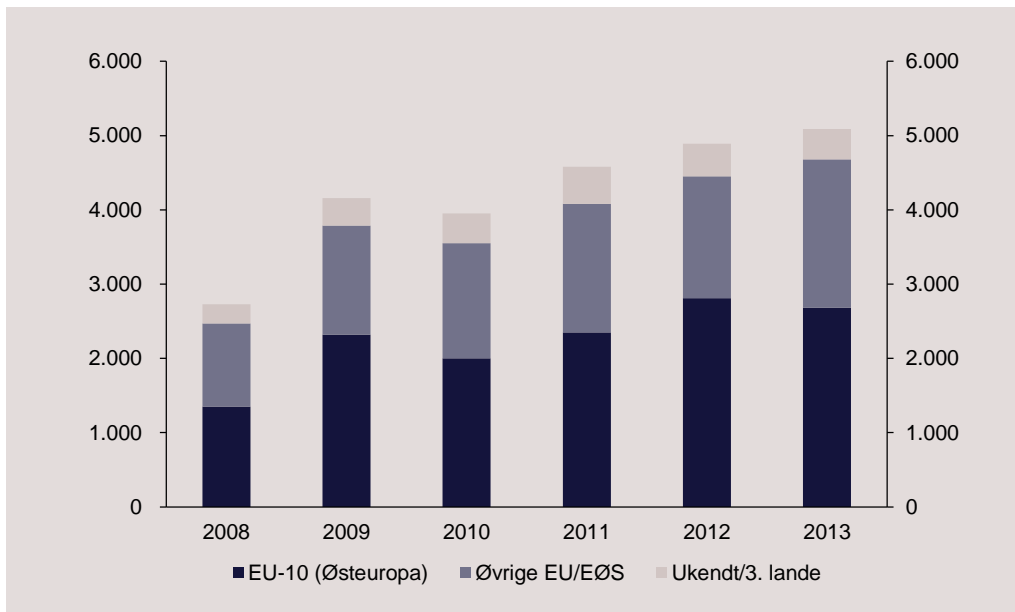
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Fuldt skattepligtige i Danmark (modtager som udgangspunkt bosat i Danmark)</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	3.660	3.380	3.260	3.450	3.700	3.500
EU-10 (Østeuropa)	470	750	650	780	1.010	1.080
Øvrige EU/EØS	90	140	130	100	120	120
3. lande/uoplyst ¹	200	220	280	260	290	270
I alt, modtager bosat i Danmark	4.420	4.490	4.320	4.590	5.120	4.970
<i>Begrænset skattepligtige i Danmark (modtager som udgangspunkt bosat uden for, men beskæftiget i Danmark)</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	1.790	2.220	2.410	2.560	2.680	2.730
EU-10 (Østeuropa)	880	1.570	1.350	1.570	1.800	1.600
Øvrige EU/EØS	1.030	1.330	1.420	1.630	1.520	1.880
3. lande/uoplyst ¹	60	150	120	240	150	140
I alt, modtager bosat uden for Danmark	3.760	5.270	5.300	6.000	6.150	6.350
<i>Alle</i>						
Statsborgerskab:						
Danmark	5.450	5.600	5.670	6.010	6.380	6.230
EU-10 (Østeuropa)	1.350	2.320	2.000	2.350	2.810	2.680
Øvrige EU/EØS	1.120	1.470	1.550	1.730	1.640	2.000
3. lande/uoplyst ¹	260	370	400	500	440	410
I alt	8.180	9.760	9.620	10.590	11.270	11.320

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

1. For udlændinge fra 3. lande gælder, at barnet skal opholde sig i Danmark for at være berettiget til ydelsen. Udbetaling af børnecheck vedrører 4. kvartal i året, mens opgørelsen af bopæl og skattepligtsforhold er status pr. 31. december. Der kan være tilfælde, hvor et barn opfylder betingelsen for at få børnecheck i starten af 4. kvartal, men som siden er flyttet til et 3. land. Disse vil i opgørelsen indgå som udbetaling til et 3.land/uoplyst.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen.

Figur 2. Antal udenlandske statsborgere, der modtager børnecheck til børn bosat uden for Danmark

Anm: Baseret på oplysninger om udbetalinger i 4. kvartal det pågældende år.

Kilde: Lovmodelberegninger på en stikprøve på 33 pct. af befolkningen

Bilag 1 – data og metode

Datagrundlag

Beregningerne er baseret på lovmodellens datagrundlag, der udgøres af en stikprøve på 33 pct. af befolkningen. Data indeholder oplysninger om udbetaling af børnecheck (og børnetilskud) i 4. kvartal i de pågældende år. Der er persondata for henholdsvis modtagere og for de børn, som ydelsen udbetales for.

Lovmodellens datagrundlag indeholder som udgangspunkt alene data for personer med bopæl i Danmark. Der findes dog data om indkomst- og skatteforhold for begrænset skattepligtige, hvilket fortrinsvis er personer bosat uden for Danmark.

Til brug for denne analyse er der udarbejdet et specielt datasæt med oplysninger om ydelsesmodtagere og børn, hvor modtagerne er begrænset skattepligtige.

Data er først tilgængelige med en væsentlig forsinkelse. Det skyldes, at oplysningerne om udbetalt børnecheck kombineres med oplysninger om omfanget af skattepligt mv., herunder afgrænsning af begrænset skattepligtige, hvilket er afgørende for at kortlægge omfanget af udbetalinger til børn bosat uden for Danmark. Oplysning om skatteforhold er først tilgængelig ca. et års tid efter udløbet af et skatteår, og det er ikke muligt at opdatere opgørelsen før.

Afgrænsning af børn bosat uden for Danmark

Som udgangspunkt indeholder data oplysninger om både modtagere og de børn, der udbetales børnecheck for. Der er ikke data for personer, der ikke er skattepligtig til Danmark, eller som ikke har bopæl i Danmark. Der er således typisk ikke data for de børn, der er bosat uden for Danmark, og som der udbetales børnecheck for, da de ikke er skattepligtige og ikke har bopæl i Danmark.

Dette forhold er anvendt til at skønne over antallet af børn, som der udbetales børnecheck for, men som ikke er bosat i Danmark. Det er beregningsteknisk antaget, at hvis modtageren (faren eller moren) har bopæl i Danmark eller er begrænset skattepligtig til Danmark, samtidig med at børnene ikke kan findes i data, er der tale om, at børnene er bosat uden for Danmark.

Der er en vis usikkerhed på denne tilgang. For det første kan der være børn anbragt uden for hjemmet, men hvor forældrene fortsat modtager børnecheck. For det andet kan der opstå forskelle fra udbetalingstidspunktet (typisk 20. oktober), til statustidspunktet for skattepligtsomfanget eller bopæl (31. december). Flytninger inden for denne tidsperiode kan medføre unøjagtigheder i opgørelsen.

Det er dog vurderingen, at kombinationen af statsborgerskab og skattepligtens omfang medfører, at den landefordelte opgørelse overordnet set er rimelig præcis.

Opdeling efter skattepligtsforhold

I analysen er modtageren som udgangspunkt ikke opdelt efter modtagerens bopælsland (Danmark eller uden for Danmark), men efter omfanget af modtagerens skattepligt (fuldt eller begrænset skattepligtig). Fuldt skattepligtige vil typisk have bopæl i Danmark, mens begrænset skattepligtige typisk vil have bopæl uden for Danmark. Der er ikke i data oplysninger om bopælsland, og omfanget af skattepligt er derfor anvendt som en indikator for bopælsland.

Der kan være fuldt skattepligtige bosat uden for Danmark og begrænset skattepligtige i Danmark, hvilket kan medføre en anelse slør i opgørelsens opdeling på bopælsland. Det angår dog kun bopælslandet for modtageren. Den udbetalte børnecheck vil i opgørelsen under alle omstændigheder komme ind som 'børn bosat uden for Danmark', jf. metoden beskrevet ovenfor.

Statsborgerskab og landefordeling

Et gennemgående træk i analysen ovenfor er, at der er opdelt efter modtagerens statsborgerskab. For modtagere bosiddende i Danmark er modtageren som udgangspunkt barnets moder. Der er ikke foretaget nogen korrektion af, om modtageren eventuelt er gift med en dansk statsborger. Det skønnes, at ca. 40 pct. af modtagerne med udenlandsk statsborgerskab er gift eller samlevende med en dansk statsborger.

Opdelingen efter statsborgerskab giver en indikation af bopælsland, men der kan være afvigelser i forhold til de faktiske forhold. Hvis fx en polsk statsborger er bosat i Tyskland og er begrænset skattepligtig til Danmark og modtager børnecheck for sine i Tyskland bosatte børn, vil udbetalingen i opgørelsen komme ind under Polen (eller EU-10).

Efterkorrektion af data

På grund af databrud mellem 2009 og 2010 i lovmodellen, er der foretaget nogle tekniske korrektioner, så det er muligt at belyse udviklingen i en sammenhængende tidsrække.

For det første er der for 2008 og 2009 et antal børn, hvor der ikke foreligger oplysninger om størrelsen af den udbetalte børnecheck. For disse er anvendt den (niveauekorrigerede) gennemsnitlige udbetaling for de efterfølgende år.

For det andet er der fra 2010 og senere mangelfulde oplysninger om størrelsen af børnecheck til et antal fuldt skattepligtige, hvor børnene formodes bosat uden for Danmark. For disse er anvendt den gennemsnitlige udbetaling for tilsvarende modtagere (opdelt på statsborgerskab og partners statsborgerskab), hvor beløbet kendes. Det er herefter korri-geret i niveau ift. tilsvarende opgørelser i 2008-2009.